

Брой № 4, 2009, 30 април

Разпространява се безплатно с тиража на вестник

 ДУМА

ОТ ЛОВ ДО РИБОЛОВ

FF400C

778 лв

FF300C

547 лв

FF340C

1043 лв

FF90

272 лв

FF140

312 лв

сонари

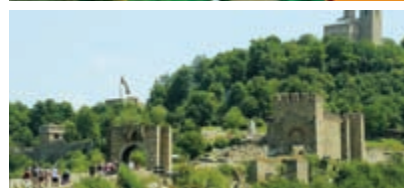
GARMIN™

ГЕОТРЕЙД-ИВАНОВ ООД

София, бул. "Васил Левски" 80А, 980 4004, 989 6255, www.geotrade.bg

СЪДЪРЖАНИЕ:

Интервю с доц. Христо Михайлов	4
Държавно ловно стопанство	
„ЧЕРНИ ЛОМ” - Попово	7
Държавно лесничейство	
„ИХТИМАН”	9
Държавно горско стопанство	
„БОРОВЕЦ”	11
Ловно стопанство	
„АРАМЛИЕЦ”	13
Държавна дивечовъдна станция	
„ДИКЧАН”	15
Природни паркове	
в БЪЛГАРИЯ	6, 10, 16, 22, 27
Държавна дивечовъдна станция	
„БОЛЯРКА”	19
Професионална гимназия	
по горско стопанство „ХРИСТО БОТЕВ”	21
Държавна дивечовъдна станция	
„ВИТОШКО-СТУДЕНА”	23
Държавна дивечовъдна станция	
„РАКИТОВО”	25

доц. Христо Михайлов:

ЗА ЛОВЕЦА НАЙ-ВАЖНИ СА И ПРИЯТЕЛСТВОТО

РАЗГОВАРЯ МАЯ КАЛПАЧКА

- Господин Михайлов, ако не се лъжа, Съюзът на ловците и риболовците е една от най-старите неправителствени организации у нас?

- Съюзът е създаден по инициатива на много видни общественици и политици в следсвобожденска България. Инициатори са Стефан Стамболов, Продан Тишков-Чардафон, Димитър Греков - по-късно министър-председател на България, Кирил Ботев - братът на Христо Ботев, ген. Вазов - брат на Иван Вазов, видни интелектуалци от чужбина като братя Прошек, Карел Шкорпил. Основният мотив е бил да се сложи ред в ползването на природата, тъй като до 1880 г. в България не е имало никакви правила и въоръжени групи масово са ловували. Много благородни и много чисти идеи са заложени при изграждането на организацията. Често ми задават въпроса как успя съюзът да се запази повече от 110 години.

- Нараства ли организацията?

- Членовете се променят, но общото нарастване на организацията е свързано с държавното право за лов, което е лимитирано според законодателството в България, то е специално право, не е конституционно право на всеки българин. В България броят на ловците е лимитиран на около 120 до 130 хил. - не могат да бъдат повече, да нарастват неограничено. Радва ме членската маса на нашите симпатизанти, най-вече децата, за които ние предоставяме безплатни карти до 14 години. Там имаме сериозен ръст. Много български граждани, които упражняват вдичарството, също са наши членове. Ние имаме около 30 хил. чисти риболовци и около 20-25 хил. със смесено членство - и ловци, и риболовци.

- Преди промените България бе топ дестинация за лов. След това се позагуби интересът на ловците от чужбина, заради новите условия, в които бяхме поставени.

- Така е. България беше наистина топ дестинация. Ние бяхме оценени заедно с Унгария и Авст-

рия като трите водещи европейски страни по отношение на развито, модерно, истинско ловно стопанство. Имаше много и разнообразен дивеч, дивеч на свобода и прекрасно подготвени ловни райони. В средата на 90-те години този катаклизъм, който се стовари изцяло върху държавата ни, върху всички обществени отношения, не подмина и лова, и гората, и рибарството. През 2000 г. беше дъното, когато с един закон тогавашното 38-мо Народно събрание, заедно с тогавашната изпълнителна власт се опитаха да посегнат върху светая светия на българските ловци, на 110-годишната им организация, структурите на ловната организация, на имуществото, на производствените бази за птици, за дивеч, за риба, за разселване в природата. Чак през 2002 г. тръгна възстановяването на доверието, на вярата в българските ловци към истината, към правилата, към реда. Преди това имаше 5-10 години на хаос.

- Имаше много повече браконieri.

- Сега също има браконieri, но организацията ни много мощно се възстановява като структура, като финансиране, като самофинансиране. Защото българският ловец отделил от джоба си. Въведоха се и нови форми на стопанисване. Законодателят прецени целесъобразността да се въведат и нови форми, т.е. да има публично-частно партниране.

- То ще помогне ли за възстановяване на ловното стопанство у нас?

- Много е рано да правим оценка. Едва в началото на 2009 г. стартираха процедурите за публично-частно партньорство. Ловното стопанство е един много продължителен процес на създаване, на стопанисване. Ние работим с живот. Популациите на благородни елени искат възстановяване в порядъка на 10-12-15 години, сърната - 10-ина години, лопатарът и дивата свина също 10-ина години. Така че вероятно след около 5-7 години ще можем да дадем реалната оценка на резултатите от тези форми на партниране. Засега е само ентузиазъм. Мнозина български предприемачи и бизнесмени са яхнали гребена на вълната да инвестират в ловното стопанство.

- Вие как гледате на тази нова възможност?

- Не мога да нямам мнение. Познавам европейската практика и съм

положително настроен, стига да не въведем нов български модел, да не побългарим нещата. Притесненията ми са свързани със свръхинтензификацията на процесите, с изграждането на множество огради за задържане на дивеча, със стопанисване на дивеч и свръхзапаси вътре. И бизнесменът, който е предприемчив и ентузиазирани инвеститор, ще иска да изкара пари. Обаче трябва да разграничи лова, ловното стопанство в естествена среда от зоотехниката, от зоопарка. Тук е тънкият момент. Аз имам притесненията, че създаването на такива свръхинтензивни обекти, с много огради, които възпрепятстват свободното движение, обмена на генфонда, увеличаване на богатството от биоразнообразието, тази комерсиализация може да прескочи нормалните граници. Това са моите притеснения, затова казах, че принципно съм съгласен. Такива модели работят в Европа в свободни условия, свободни форми. Предприемачът е най-добрият контролор, инвеститорът е най-добрият надзорник. Когато влага парите, той знае за какво ги влага и как да контролира процесите там. Притеснява ме само побългаряването.

- Има ли някакъв законодателен начин, по който да бъдат регулирани тези евентуални негативни процеси? Защото, когато нещо не е забранено, то на практика е разрешено.

- Законодателят е предвидил в Закона за запазване на дивеча форми на надзор. Всяка година председателят на Държавната агенция по горите е задължен да осъществява контрол - пряк и непосредствен, върху дейността в обектите на публично-частно партниране. Но дали и как ще сработи този модел и дали няма отново да отидем на българския вариант, на българската хипотеза, че един надзорник с 500 лв. възнаграждение много лесно може да бъде купен от този, който инвестира - не мога да предвидя?

- Това е реален проблем.

- И нещо повече дори. Самият надзорник, който изпълнява контролни функции, служителят в държавната администрация, който работи с трудов договор към Агенцията по горите с неговите 500 лв. заплата, може да се превърне не в надзорник, а в катализатор на много негативни процеси, защото няма форми, които да контролират в

ЛЮБОВТА КЪМ ПРИРОДАТА

Ловното ни стопанство сега е с пъти по-добре от състоянието, до което бе докарано през 2000 година, казва председателят на Съюза на ловците и риболовците в България

България втория му, нерегламентиран трудов договор при самия инвеститор. Така че тук е въпрос на цялостно стъпване на държавността на крака, въпрос на заработване на всички системи в държавата. Не само на надзора от страна на Държавната агенция по горите. Става дума за реални действия по прекратяване на такива договори. Бърза процедура, а не точене на 2-3 или 5 години за доказване на това кой е прав и кой е крив. Разбирате за какво говоря? И ловът, и горите, и рибата ни са подвластни на всичко, случващо се в държавата, на основните инструменти на държавната власт. Когато ние имаме здрава държавност, тогава ще сложим ред и в природата. Знаете ли, един исторически анализ, който съм правил в качеството си на преподавател в университета, сериозен анализ за състоянието на дивеча по време на обществено-икономически и политически кризи в България. От 1880 г., когато е първият ни закон, когато са корените и на възникването на организацията ни, се оказва, че винаги, когато в България държавността е била в сериозна криза, най-ощетени са били българската природа, дивечът, рибата и това природно богатство, на което ние гледаме nihilistically като към нещо чуждо, което не е наше.

- Сега какво е състоянието на ловното ни стопанство?

- Няколко пъти по-добре от дъното, което стигна през 2000 година. Ние в пъти сме увеличили в момента запасите на дивеч. Тенденцията е трайна. Тя е отчетлива, но все още сме на нивото на 80-те години.

- Понеже казвате, че сме на нивото на 80-те години, можем ли и след колко време бихме стигнали това ниво?

- Аз вярвам и работя затова да стигнем до такова ниво. Необходими са законност, работещи държавни институции, здрави структури, подготвени кадри, обезпечено финансиране. Ето ги петте основни стълба да върнем ловното стопанство на топ ниво.

- Какво от тези неща липсва или куца?

- В момента най-много куца законността и прилагането на закон-

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

ността. Свидетели сме на трагични случаи във всекидневието ни. От РГУ в Албена, Балчик, за вопиющо нарушение са заловени браконieri със сърна, а само часове по-късно районен прокурор в Балчик е издал постановление нарушителите да бъдат освободени поради липса на доказателства за тяхното задържане. Проблемът е в прилагането на законите. Ако горски стражар свърши своята работа, това е 1/4 от работата. След него стои прокурор, а прокурорът често пише върху преписките "необществено опасно деяние". След прокуратурата трябва съдът да сработи. Направете една справка колко са издадените постановления и колко влизат в сила. Ето това е трагедията. Как да обясним тези неща на обикновения български ловец, на тези наши членове - 120 хил., които си плащат, които милеят, и които отделят от своето време.

Нашите основатели и нашите предци са заложили изключително чисти и свети принципи в основата на съюза. Това ни е запазило - любовта към природата и към дивеча, приятелството. Ние неслучайно се наричаме другари все още. Това е равенството пред лова и пред природата, равнопоставеността. Това е свободата от контакта с природата. Принципи на самофинансиране, на прозрачност, на солидарност, на

взаимопомощ, ето това са правила в първите години. Изграждали са структури и са насаждали тези идеали и тези ценности. В две-трети от нашите ловци тази ценностна система е развита. В тези страшни години - около 2000-та, ловът се комерсиализира. И организацията беше доведена дотам, че да приема за свои членове лица, които не познава. Защото подготовката за ловци беше дадена в ръцете на всички юридически лица по Търговския закон. За 10 дни се купуваше удостоверение, след което държавни органи издават билет. Разбирате ли трагедията? Това беше изключително сериозен удар, нанесен умишлено върху ловната организация.

- А държавата пита ли ви, когато се приеят закони, свързани с тази дейност?

- Да. В тези четири години първо работихме много добре с министър Нихат Кабил, който беше ресорен за лова, след което с доц. Стефан Юрков. Бяха отчетени много от нашите мнения, становища, препоръки. Не е тайна, че нашата организация има голям интелектуален потенциал - професори, лекари, общественици и политици включително. Съюзът обаче е неполитическа и непартийна организация. Не се занимаваме с политика, с политиканстване. Не делим хората по религия или пол. Има и 2200 жени в нашите редици.

ПРИРОДЕН ПАРК БЕЛАСИЦА

Година на обявяване: 2007; Площ: 11 732 ха
Планината Беласица е разделена от границите на три страни – България, Гърция и Македония. Характеризира се с уникално биоразнообразие и крие неповторима хубост.

Стушила е вековни кестенови (най-обширните на Балканския полуостров) и букови гори,

**Дирекция на Природен парк Беласица,
община Петрич
село Коларово 2880, ул. „Беласица“ 14
тел.: 0887 758 706
e-mail: dppbelasica@dag.bg; e-mail: dppbelasica@abv.bg**

обширни високопланински поляни и множество водопади.

Над 40% от видовете от българската флора се срещат в парка.

Богатството на безгръбначни животни е изключително голямо и учените все още намират нови за науката видове.

Около 80% от всички дневни пеперуди в България могат да бъдат видени в Природен парк Беласица.

ПРИРОДЕН ПАРК РИЛСКИ МАНАСТИР

Година на обявяване: 2000; Площ: 25 020 ха
Гори, високо-планински ливади, алпийски местности, разнообразни релефни форми, високопланински езера и високи върхове – това е обликът на парка.

Заедно с Национален парк Рила, Природният парк Рилски манастир е част от единствения в България природен комплекс от две големи защитени територии. Той носи името на най-скъпия за българите храм-светиня, важно средище за православните християни – манастирът „Св. Иван Рилски“ (X век).

Скътан в пазвите на най-високата планина в България – Рила, манастира е обект на световното културно наследство на ЮНЕСКО.

Над половин милион са посетителите от цял свят, които всяка година идват тук, привлечени от величествената природа, чистия въздух, тишината и спокойствието.

**Дирекция на Природен парк Рилски манастир
2630 Рила, ул. „Бенковски“ 2
тел./факс: 07054/22 93
e-mail: dpprilski_manastir@dag.bg
www.dpprilski-manastir.com**

ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО ЧЕРНИ ЛОМ

Попово 7800

Ул. "Магжаров" № 68

Тел.: 0608/ 44 104

Факс: 0608/ 42 047

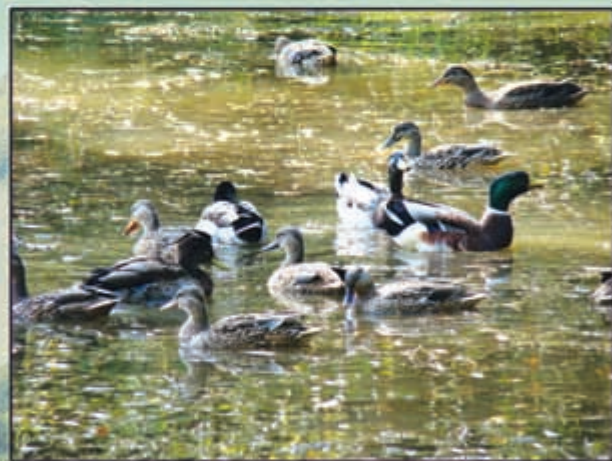

I. Държавно ловно стопанство "Черни Лом" е 100 % държавно предприятие с основен предмет на дейност – развъждане на дивеч и ловен туризъм, седалището на което се намира в гр. Попово. Стопанството е разположено в североизточната част на България на площ от 110 хил. хектара, 26 хил. от които горски масиви. Теренът е равнинно-хълмист, а температурните амплитуди са резки от - 20°C през зимата до + 40°C през лятото. Уникалният комплекс от природни дадености, съчетан с рационално и умело стопанисване, създава условия за развитие на популации с отлични трофейни качества от благороден елен, дива свиня, елен-лопатар и сърна. Инфраструктурата е добре развита с голяма степен на достъпност дори с лек автомобил (естествено високопроходим). Разстоянието от столицата София е 330 км, а от Варна 200 км, където е и най-близкото летище.

Основният предмет на дейност и основна задача на стопанството е съхраняване на дивечовото богатство и стопанисване на дивеча във всички негови аспекти – охрана, изграждане хранителна база, подобряване естествената такава, улов и разселване на жив дивеч, подобряване на местообитанията, провеждане на подборен отстрел с оглед подобряване трофейните качества на популацията и предлагане на трофеен отстрел със съпътстващите го услуги.

Основни видове дивеч, предмет на лов, са: благороден елен, елен лопатар, сърна, муфлон, глиган, вълк. Като съпътстваща програма се предлага и лов на фазан или хищници - чакал и лисица. Запасите на съществуващ дивеч са от:

- Благороден елен
- Дива свиня
- Елен лопатар
- Сърна
- Муфлон

Добрият генетичен материал, особено при благородния елен и елена лопатар, прави станцията желан партньор, от който ежегодно се закупуват живи животни с цел подобряване генотипа в други райони на страната. Животните се закупуват както от държавни ловни стопанства, така и от частни фирми, насочили се към дивечоразвъждане. Дивечът се имобилизира чрез упойка от високо квалифицирани специалисти от станцията.

Професионални ловни водачи извършват целогодишно наблюдение върху дивеча, като животните с лоши заложби своевременно се отстрелват.

Охраната на територията на станцията също е от първостепенна важност – тя се извършва от 16 високопроходими автомобила и 40 служители.

Горската екосистема търпи развитие през годините, затова следейки ежегодно състоянието на дивеча, неговите предпочитания и миграции, свадбовища и зимовища, егерът лесовъд променя местообитаването с оглед нуждите на дивеча в момента. Така се създават на необходимите места нови сечища, бръстилища, просеки.

Малка фазанария подпомага популацията на фазана, като ежегодно се разселват между 500 и 1000 бр. в ловните райони.

МУФЛОН

Половият деформизъм е изразен в едрината на тялото и рогата на мъжкия. Рогата са характерни по форма, кухи и охлювидно завити в две пресичащи се равнини. Женските са без рога и са по-дребни от мъжките.

Дължината на тялото на мъжките е 130 - 140 см, а на женските 90 - 100 см. Теглото на мъжките е 40 - 45 кг, а на женските 30 - 35 кг. Окраската на муфлона през лятото е сиво-кафява, а през зимата тъмно-кафява до черна.

Чувства се добре на наклонени и стръмни терени с надморска височина до 1000 м.

Сватбува през ноември и ражда през март. Малките са жизнени и само няколко часа след раждането вече не могат да бъдат уловени. Храната на муфлона у нас не е проучвана.

Известно е, че в хранителния му спектър освен тревисти видове, участват и дървесни, и храстови. Муфлонът бели кората на дърветата.

Вълкът, чакалът и скитащите кучета са главните неприятели на муфлона. Те унищожават предимно приплодите и муфлонките и са в състояние да обездивечат напълно цял регион.

У нас муфлонът намалява значително. Той е ценен ресурсен вид с вкусно месо, а податливостта му

към развъждане в оградени площи при високи запаси го прави и продуктивен. Трофеят му е ценен. Националният рекорд на муфлон у нас е 240,05 точки (Воден - Разград).

Разрешен е за ловуване навсякъде в Европа, а у нас е разрешено целогодишно ловуването на мъжките трофеи зрели животни, а от 1 септември до 31 януари - на мъжки и женски муфлони.

Следи: Стъпката му е характерна, като двете копита имат ясен рисунък - дълги, тесни, с дъговидна форма. Общо стъпката е 6 см дълга и 4 см широка.

БЛАГОРОДЕН ЕЛЕН

Мъжките елени се наричат рогачи, а женските кошути. Тазгодишните малки са приплоди, а миналогодишните - телета. Мъжките телета се наричат шилари. Мъжките елени имат рога, а кошутите са без рога. Теглото им в зряла възраст обикновено е 150 - 180 кг, а на кошутите 110 - 130 кг. Дължината на тялото е съответно 250 см и 190 см.

Сватбува през септември, като зелените рогачи заемат избраната територия. Брачният им зов е неподражаем рев.

Кошутите се движат между ро-

гачите и избират партньора си. Често силните рогачи събират по 7-8 кошути, дори и повече. В края на май-началото на юни кошутите раждат едно и по-рядко две малки, които започват да се движат само няколко часа след раждането, а на следващия ден бягат добре. Първите рога на младото еленче нарастват на 9-10-месечна възраст - февруари, март. Еленът ги хвърля преди навършване на двегодишна възраст и веднага започват да му растат вторите рога, след тях третите и т.н. Във фазата на растежа рога-

та са обвити с мъхеста ципа, богато кръвоснабдена.

Това е един от най-интимните периоди за елена през годината. Рогата са меки и при удар се нараняват и изкривяват, като тече обилно кръв. В този период рогачите живеят на групи в района, който добре познават. Еленът е стадно животно, водено от най-опитната кошута. Елените ползват разнообразна растителна храна. Най-голяма значимост за тях имат житните тревисти видове, следвани от зимния дъб, власатките, глогът, дрянът, къпината и др.

ДЪРЖАВНО ЛЕСНИЧЕЙСТВО “ИХТИМАН”

Ихтиман
тел.: 0724 825 46
факс: 0724 825 47

Държавно лесничество “Ихтиман” е разположено в землището на селата Венковец, Боерица, Живково, Веринско, Борика, Пауново, Вакарел, Бърдо, Бузяковци, Средищна, Мухово, Мирново, Стамболово, Черньово, Полянци и Ихтиман.

През територията на лесничеството преминава автомагистрала “Тракия” и железопътна линия София - Пловдив - Бургас.

Общата площ на ДЛ “Ихтиман” е 26 441,6 ха. По вид на земите площите са:

- залесена - 23 901,4 ха;
- незалесена дървопроизводителна - 289,5 ха;
- недървопроизводителна - 2250,7 ха.

От иглолистните дървесни видове с най-голям дял е белият бор, заемащ 8,9 на сто от общата зелена площ и 11,4 на сто от общия запас, следван от черния бор, смърча и зелената дуглазка ела.

От широколистните дървесни видове с най-голям дял е зимният дъб, заемащ 25,9 на сто от общата зелена площ и 20 на сто от общия запас, следван от бука - 23,3 на сто от площта.

Стопанисването на горите е свързано с формирането и възобновяването на насажденията - увеличаване на тяхната продуктивност и устойчивост, съхраняване и увеличаване на горския генетичен фонд, повишаване на специалните им функции и ползвания. Провеждането на основните мероприятия се осигурява чрез реализиране на предвижданията на лесоустроителните проекти.

Районът на лесничеството е екологично чист. Красивите местности Шиндар, Влаеви ниви, Рашкови колиби, Двете реки, Аризанови ливади и др. обуславят развитието на туризма в района.

Наличието на разнообразен дивеч, както и на два големи язовира - “Тополница” и “Базалан”, допринасят за развитието на ловен и риболовен туризъм.

Огромни са защитно-водоохранните, противоерозионните и здравно-украшните функции на гората. Тя се явява като основна предпоставка за постоянния дебит на водните течения в района, което позволява ползването им за питейни нужди, напояване и производство на електроенергия.

Горите на територията на ДЛ “Ихтиман” със своите разнообразни функции и в бъдеще ще имат важен дял в икономиката както на общината, така и на областта.

ПРИРОДЕН ПАРК РУСЕНСКИ ЛОМ

Година на обявяване: 1970; Площ: 3260 ха

Паркът обхваща долината на река Русенски Лом и нейните притоци, извайвали с хилядолетия скалните отвеси на каньоните по поречието им. Природният парк със специфичния си микроклимат, скални образувания и влажни зони е истински оазис, своеобразна смесица от видове с различен

произход – средноевропейски, сибирски, степен и субсредиземноморски.

Най-популярният сред множеството скални манастири, изсечени високо в скалите, е манастирът „Св. Архангел Михаил“, чиито стенописи, датиращи от XIII в., са включени в листата на Световното културно наследство на ЮНЕСКО.

На територията на парка е бил разположен и средновековният град Червен, който през Второто българско царство (XII – XIV в.) е бил важен военен, административен, духовен и културен център.

Дирекция на Природен парк Русенски Лом
7000 Русе, бул. „Скобелев“ 7
тел.: 082/87 23 97, факс: 082/828 730
e-mail: dpprusenski_lom@dag.bg, info@lomea.org
www.lomea.org

ПРИРОДЕН ПАРК ПЕРСИНА

Година на обявяване: 2000;

Площ: 21 762 ха

Природен парк Персина е един от най-младите български паркове.

С обявяването му се цели съхраняването и възстановяването на крайдунавски влажни зони, уникални за България.

От септември 2002 година част от парка е обявена за Рамсарско място.

Най-голямото му богатство са птиците, а заливните гори и блатата са от голямо значение за размножаването им.

Над 30 са археологическите обекти на територията на парка, които свидетелстват за пребиваването на траки и римляни по тези земи.

Дирекция на Природен парк Персина
5930 Белене, ул. „Персин“ 5, п.к.49
тел./факс: 0658/326 84
e-mail: dpppersina@dag.bg

ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО "БОРОВЕЦ"

тел. 0750 323 67
0750 322 46

ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО - БОРОВЕЦ, носи името си на курорта Боровец, където се намира и седалището му.

Територията на стопанството се намира в Софийска област и обхваща части от две общини, а именно:

- Община Самоков - части от землищата на гр. Самоков, с. Бели Искър, с. Говедарци, с. Мала църква, с. Маджаре и с. Радуил и целите землища на с. Гуцал и с. Марица.

- Община Долна баня - част от землището на гр. Долна баня.

Територията на ДГС-Боровец се простира по северните склонове на Рила планина, като тук се намира и най-високият връх на Балканския полуостров Мусала с височина 2925 м.

Общата площ на стопанството е 19 096 ха, като 78% от тази площ е заета от гори. Общият запас на тези гори е 5 633 115 куб.м. Средният прираст е 140 826 куб.м. Средногодишното ползване е 69 000 куб.м, от които за държавния горски фонд е 16 000 куб.м. На територията на ДГС-Боровец се намира разсадник „Пашаница“ за производство на фиданки от основни дървесни видове, влизащи в състава на горите, както и някои екзотични видове като туя и лъжекипарис.

В момента в разсадника има произведени над 428 000 бр. фиданки от различни дървесни видове.

Това е флагманът на семейство костурови. Бялата риба е абсолютен хищник, който заради бързото си израстване постепенно се превръща в главния "чистач" във водоема. Там, където този хищник намери добри условия за развитие – дълбоки, чисти и бистри води с каменисти, чакълести или пясъчни дъна, не след дълго започват да излизат съвсем прилични парчета. Бялата риба наистина е отличен плувец, но само когато гони плячката си. Така да се каже, тя е един спринтьор, който в момент на атака за късо време може да изяви силата и скоростта, заложи в тялото му. На дължина бялата риба може да стигне 130 см, а на тегло дори 12–20 кила. Тялото ѝ е подчертано вретеновидно с характерните за костуровите две гръбни перки. Те са покрити с тъмни петна и ивици, като първата е с остри бодливи лъчи. Втората е без шипове.

БЯЛА РИБА

Люспите са ситни, твърди и здраво захванати за кожата. Главата е конусовидна с голяма уста и силни челюсти, осеяни с дребни остри зъби, сред които ясно се открояват големи игловидни горни и долни кучешки зъби. Гърбът е по-тъмен, сиво-зеленикав, сиво-кафяв, като страните изсветляват до матово бяло към корема. У нас бялата риба се среща естествено в Дунав и в устията на големите ни реки, вливащи се в него. Тя понася и солени води, но винаги се размножава в сладки.

У нас има и още една бяла риба – това е малката бяла риба – *Stizostedion volgense*. Тя достига до 50 см на дължина и тегло до 2 кг. Няма кучешки зъби. Днес тя е много рядък вид, включен в Червената книга на България. Морската бяла риба – *Stizostedion marinus*, е с дължина до 50 см и достига тегло от 2 кг.

КАРАКУДА

Каракудите (*Carassius*) са род сладководни риби от семейство шаранови. В нашата страна обитават два вида – Сребриста каракуда и Златиста каракуда. Срещат се в застояли или не много бързи води. Тялото е сравнително по-високо от това на шарана, но за разлика от него нямат мустачки и размерите са по-малки. Каракудите са вегетарианци или всеядни. Издържат много ниско съдържание на разтворен кислород във водата. Златните рибки са подвид селекционирани каракуди.

Сребристата каракуда (*Carassius gibelio*), наричана и обикновената каракуда, е широко разпространена риба. У нас обитава също и Златистата каракуда, представител на семейство шаранови. От самия шаран се отличава доста трудно, но все пак основната отлика е, че тя няма мустачки в края на устата. При сребристата каракуда темпът на растеж е доста бърз и тя достига до 45 см дължина и тегло до 3 кг. Сребристата каракуда е по-словично издръжлива и непретенциозна към водите, които обитава. Това е една от нашите риби, които могат да оцелеят във вода с минимални количества разтворен кислород (0,6–0,5 см³/л). Тя е разпространена повсеместно, като единственото изискване е да няма бързо течение, защото тромавото ѝ тяло не е пригодено да се бори с него, поради това каракудата най-добре се развива в гълове, блата, мъртвици и стари речни корита, микроязовирчета, баластриери, долните бавни течения на реките и големите ни язовири. Има някаква цикличност в развитието на каракудските популации в даден водоем. На около 5–6 години има силно присъствие на

едри каракуди и след това те като че ли се стопяват във водата. Характерно за тази риба е и това, че в някои водоеми има само пасажи от женски екземпляри. Хайверът им обаче се опложда от мъжките на други видове риби. Каракудите показват висока приспособимост и към температурата на водата, в която живеят.

С еднакъв успех те порят топли води на язовирите "Розов кладенец" и "Овчарица", но и ледените води на язовирите "Искър" и "Батак". През зимата особено в поплитките водоеми рибите се забиват в тинята и изпадат в летаргия. Ако зимата е студена и водоемът замръзне до дъно, това ги спасява от смърт.

Изобщо това е най-държеливата нашенска риба, тя е нещо като "котката" в рибешкия свят, защото има поне девет живота. Завита в мокър вестник, каракудата остава жива до два дни. Мнозина въдичари дори си купуват прясна мъртва дунавска ситна таранка от магазина, слагат я във вода и така поне 25 на сто от рибите се съживяват, за да бъдат използвани за стръв при риболов на щука.

ЛОВНО СТОПАНСТВО АРАМЛИЕЦ

с. Огняново - 2117
Община Елин Пелин
Тел./факс: 07158/ 28 40;
GSM: 0887 664 250
E-mail: ddsaramlic@nug.bg

Ловно стопанство "Арамлиец" се намира в Средна гора (Предбалкана), на 30 км югозападно от летище София и има обща площ от 10.500 ха. Теренът е ниско планински, с преобладаващи широколистни гори (дъб, бук, габър). Учудващо е, че край София съществува ловно стопанство с наличие на толкова много дивеч, при това в добро и стабилно състояние. Тук можем да отличим

ловът на глиган, муфлон и сръндак.

Отлично организиран е и ловът на дребен дивеч, към който в стопанството имат афинитет.

Гостите се настаняват в луксозен ловен дом в гората. Има 5 двойни стаи със собствен санитарен възел, на разположение е и помещение с камина.

Вила "АРАМЛИЕЦ" е разположена само на около 35 км от София в полите на Ихтиманска Средна гора. Релефът е нископланински, а надморската височина варира от 400 до 1150 метра. Преобладават широколистните гори, най-вече от дъб, бук и габър. Разнороден дивеч - благороден и елен лопатар, сърна, дива свиня и муфлон. Великолепни условия за лов и на пернати - пъдпъдци, яребици и фазани. Гостите се посрещат в 3 ловни дома. Извън ловните преживявания се предлагат още екотуризъм, фотолов, езда и риболов в близкия и богат на риба язовир "Огняново".

Принадлежи към семейство Кухороги. Мъжките наричаме козли, а малките - козлета.

Дивата коза има набито тяло с дължина 120-130 см и тегло на мъжките до 40-45 кг, а женските 30-35 кг. И двата пола имат рога, кукувидно завити назад и надолу, които израстват през целия живот на животното. Окраската на дивата коза е тъмносива до черна през зимата и кафеникаво-сива през лятото.

Козата обитава високите планини на Южна Европа, като най-многочислена е в Алпите и Карпатите. У нас се среща в Рила, Пирин, Родопите и Стара планина. Обитава непрестъпни скални зъбери, където е разпозната като единствен едър бозайник у нас. Тя слиза до 800-850 м надморска височина.

Сватбува през ноември - декември. Ражда майюни по едно, рядко две козлета. Има силно изразено стадно чувство. След четвъртата година козите се движат самостоятелно.

В хранителния ѝ спектър освен растителни

Принадлежи към разред Хищници, семейство Кучета. Вълкът е средно голям бозайник и е най-едрият представител на сем. Кучета. Тялото му достига до 150-160 см, а теглото до 45 кг.

Групата, която израслите вълци формират през различните сезони на годината се нарича глутница. Окраската на козината на вълка е преобладаващо сива до сиво-черна на гърба и по-светла на корема и краката. Рядко окраската е друг цвят - ръждив или червен. У нас вълкът се среща във всички планини, като през последните десетина години запасите му нарастват, като се среща вече и в равнинни гори. Привързаността му към дадени територии се определя от наличието на чифтокопитен дивеч, който заедно с домашните животни е основната му плячка.

Брачният период на вълка е януари и февруари. След бременността от 65 дни вълчицата окучва 4 - 8 вълчета. Малките са слепи и безпомощни. Прогледат след 13 дни. И двамата родители се грижат за потомството, като осигуряват храна и спокойствие.

ДИВА КОЗА

видове участват и млади леторасли, пъпки на различни дървесни видове, листа и стъбла на боровинка и къпина, мъхове, лишей.

Естествени неприятели на дивата коза са вълкът и скитащите кучета, а малките козлета могат да станат жертва и на други хищници.

У нас дивата коза е ловен вид, като мъжкият се ловува от 1 септември до 30 април, а женската от 1 септември до 31 януари. Поради ниските си запаси видът се нуждае от защита.

Следу: Стъпката е характерна - двете копита стоят раздалечени. Дължината на стъпката е около 6 см, като при бягане се отпечатват и задните копита.

ВЪЛК

Вълкът е кръвожаден хищник, който ловува групово и при добра организация, като убива повече от потребната му храна. Самото присъствие на вълка безпокои дивеча и ролята му като санитар на природата не бива да се преувеличава.

Вълкът няма естествени неприятели. Разрешен е целогодишно за отстрел.

Стъпка: Дирята на вълка се отличава по форма от тази на едрото домашно куче, докато по големината отпечатъците са еднакви - достигат до 9 см на дължина и до 6,5 см на ширина.

Стъпките в дирята са подредени точно в една линия, докато при кучето имат отклонения. Стъпката на чакала прилича на тази на вълка, но е много по-малка. В природата вълкът може да бъде сбъркан с едрото овчарско куче, като се разпознава по поведението и реакции при появата на човека, както и по характерната дебела опашка, висяща надолу.

ДЪРЖАВНА ДИВЕЧОВЪДНА СТАНЦИЯ ДИКЧАН

България, ПК 2950,
Сатовча, ул. „Тодор Шопов” 39
тел/факс: ++359 / 7541 / 2170;
GSM: ++359 / 889 / 912 120
e-mail: ddssatovcha@nug.bg

За любителите
на ловни приключения
е предпозитано
място за лов
и почивка.

Не само защото се намира в красивите Югозападни Родопи, а и заради изобилието от дивеч. Географското положение на района, мекият средиземноморски климат, обусловен от близостта му до р. Места, и намиращият се в съседство яз. „Доспат” създават условия за развитие на основните видове дивеч.

Станцията е разположена в живописната местност Дикчан, с прекрасна леглова база, в две хижи, с общо 12 легла.

Обширните поляни и вековните дървета са чудесно място за лов и почивка.

Територията на резервата е осеяна с исторически забележителности като древни тракийски светилища, римски мостове и бойни охранителни кули от средновековието. Екскурзиите до архитектурните резервати Долен и Ковачевица от времето на българското възраждане носят на туристите неповторими преживявания.

В такава обстановка ловът винаги е успешен и приятен.

Обект на лов са благороден елен, елен лопатар, муфлон, дива свиня, сърна, глухар, както и хищниците - вълк и лисица.

Дребният дивеч е представен от заек, яребица, кеклик, белка и дива котка.

ПРИРОДЕН ПАРК ВИТОША

Година на обявяване: 1934; Площ: 27 079 ха
Най-старият български парк обхваща почти цялата планина Витоша.

Няма европейска столица в такава непосредствена близост с планина. Ето защо виенският учен Хохщетер, посетил България през XIX век, възкликва: „София и Витоша са неразделни като Неапол и Везувий“. Най-голям природозащитен интерес представляват естествените смърчови гори, най-

големият в страната торфищен комплекс с дебелина на места до 2 метра, както и обширните каменни реки и сипеи.

От съществувалите през Средновековието над 40 манастира, днес са се запазили само два – Драгалевският „Успение Богородично“ (XIV в.) и Кладнишкият „Св. Никола“. Боянската църква „Св. Пантелеймон“ е разположена на границата с парка и е обект на световното и културно наследство на ЮНЕСКО.

Природен парк Витоша е най-посещаваният български парк – над 3,5 милиона души годишно.

Дирекция на Природен парк Витоша
1303 София, ул. „Антим I“ 17
тел./факс: 02/989 53 77, тел.: 02/988 58 41, 980 56 88
e-mail: dppvitosh@dag.bg, www.park-vitosh.org

ПРИРОДЕН ПАРК ШУМЕНСКО ПЛАТО

Година на обявяване: 1980; Площ: 3 896 ха
Шуменското плато е най-високото в Северна България.

Типичният карстов релеф е представен от разнообразни повърхностни и подземни форми. Известни са над 60 пещери, като най-атрактивна сред тях е пещерата „Бисерна“ – двуетажна, с дължина на галериите около 3000 м.

Почти 90% от територията на парка е заета от гори, а откритите части представляват пъстра мозайка от треви и храсти.

Естествено укрепено и защитено, платото е било населявано от дълбока древност.

Открити са останки от няколко тракийски селища, датирани от IV – II в.пр.н.е., а склоновете му са запазили скални манастири, църкви и монашески килии. Най-значимият исторически обект тук е Шуменската крепост, просъществувала близо 3000 години.

Дирекция на Природен парк Шуменско плато
9700 Шумен, ул. „Стара планина“ 2, п.к. 160
тел./факс: 054/80 07 65, тел.: 054/80 04 66
e-mail: sh-plato@mbox.contact.bg, sh_plato@yahoo.com
www.shumenskoplato.com

ОБЩИНСКО ЛЕСНИЧЕЙСТВО - гр. САМОКОВ

2000 гр. Самоков, ул. „Проф. В. Захариев” № 20, тел. 0722 666 80, 666 82, e-mail: oblesni4eistvo_samokov@abv.bg

Общинско лесничество - Самоков, е създадено през 1906 г. - първото в страната. По това време общината е била собственик на 28 500 ха гори.

Оценявайки голямата отговорност като притежател на това богатство, общината решава да се сложи ред при ползването и стопанисването на общинските гори, създавайки лесничество.

Комуната гласува материалите от общински гори да се добиват по стопански начин, за да се даде възможност на бедното население да работи в гората и да се препитава.

През 2002 г. след възстановяване собствеността на част от общинските гори, общината отново създава лесничество за управление и стопанисване на 18 000 ха общинска гора.

За краткия период от възстановяването на общинското лесничество бе изградена структура и

колектив от професионалисти - лесовъди, които изцяло поеха в свои ръце изпълнението на всички мероприятия.

Създаден е собствен горски разсадник на площ от 150 дка, плантации от горско-плодни видове - американска боровинка и арония - 22 дка.

Залесяването е около 100 дка годишно, в общината изцяло се извършва от собствен посадъчен материал.

Приходите от дърводобивната дейност възлизат на 1 500 000 лв. при добив на 18 000 куб.м дървесина. Общинското лесничество е в тясно сътрудничество с научните институции - ЛТУ и Института за гората при БАН, за прилагане на съвременните методи за устойчиво развитие на горския сектор в общината. Като общинска структура е водеща в страната по постигнати резултати.

През 2002 г. с решение на Общински съвет - Самоков, е възстановено общинското лесничество с предмет на дейност: управление и възпроизводство на горския фонд, възобновяване, ползване, опазване, строителство и финансиране на дейностите. До 2006 г. са въведени във владение 18 000 ха общински гори.

Средногодишно общинското лесничество залесява над 100 декара.

Годишното ползване за 2005 и 2006 г. е съответно 17 000 и 17 200 куб.м. Приходите от промишления дърводобив за 2005 г. са 980 000 лв., за 2006 г. - 1 200 000 лв. Над 50% от приходите се реинвестират в горския сектор на общината.

През 2004-2005 г. е създаден общински горски разсадник върху площ от 50 декара за производство на фиданки от горско-дървесни, храстови, горско-плодни и декоративни видове.

Създадени са плантации от американска висока боровинка и арония върху площ от 22 декара.

Това е наименованието на женското животно, а мъжкият е сърндак. От последната година сърните се наричат приплоди, а тазгодишните - сърнета.

Сърната е нежно и грациозно животно. Мъжките са с рога, а женските нямат рога и са по-дребни. Дължината на тялото е около 110-120 см, при тегло 25-30 кг и височина 70-75 см.

През лятото козината на сърната е червеникава, а през зимата - сиво-червена. Сърната е разпространена в Европа и Северна Африка. Обитава както откритите пространства, така и планини до горната граница на гората.

Сърната сватбува през лятото - от средата на юли до средата на август. Сърндакът избира площта, като я маркира със специфична миризма и характерен брачен зов. Женската остава при сърндака, който си е избрала, а той я опложда след продължително преследване в кръг или елипса около камък, дърво или специфичен за местността белег. Между животните няма ожесточени брачни борби за елиминиране на слабите мъжкар.

ЧАКАЛ

Значително по-дребен от вълка. Дължината на тялото му достига до 80-85 см, а опашката 25-30 см. Теглото обикновено е около 12-15 кг. Мъжките са малко по-едри от женските. Окраската му прилича на тази на вълка, като тялото и краката в долната му част са по-ръждиви, както и гърдите и шията.

Чакалът не обича обширните и склопени гори. Придържа се към гъстите участъци в горските местообитания с неголяма площ - млади иглолистни култури, селищни участъци в близост до населени места и др. Редовно посещава сметищата, на които се изхвърлят хранителни отпадъци.

Чакалът сватбува през февруари-март и след 60-62-дневна бременност ражда 4-6 малки, които проглеждат на 10-11-ия ден.

Чакалът е агресивен хищник. Ловува организирано на групи като вълка и улавя с лекота приплодите на чифтокопитния дивеч. Не се при-

СЪРНА

Първите рога на сърндачето израстват през ноември - декември, много къси - 1-1,5 см, като покриват пънчето като шапче. Падат през януари - февруари и веднага започва растежът на вторите рога. Те са без разклонения и в повечето случай имат преден шип, а по-рядко заден. Рогата падат в края на есента, като следващите растат през зимата.

Сърната ражда обикновено от 20 май до 20 юни едно, две и много рядко три сърнета. Няколко часа след раждането те вече следват майка си. Живеят заедно през лятото.

Сърната има най-богат хранителен спектър от всички еленови. Важни за естественото ѝ изхранване са черната боровинка, къпината, елата, житните треви, червената боровинка, елата, дъбът, белият бор и др. В равнините сърната предпочита люцерновите блокове и есенниците. Щетите, които тя нанася в селскостопанските площи, са минимални и нямат стопанска значимост.

Естествените неприатели на сърната са всички представители от сем. Кучета, а малките са нападени от сем. Порови (златка, белка, черен пор) и едри грабливи птици.

Сърната е основен ресурсен вид дивеч в Европа и има най-пълноценно месо. У нас тя е ловен вид, като ловуването е разрешено от 1 май до 30 октомври за сърндаци (селекционно и трофейно), а на женски и приплоди - от 1 септември до 30 октомври. Националният ни рекорд на трофей от сърндак е 184,05 точки, добит във Вълчи дол (Варненско).

Слеги: Сърната има тясно и остро малко копито. Стъпката ѝ е дълга 4-5 см и широка 3-3,5 см, която по големина и форма я отличава от еленовите. Крачката ѝ в дупята е до 40 см, а отклонението до 10 см.

теснява от близост с човека. Нощем се доближава до населените места. Разрешен е целогодишно за отстрел с цел регулиране на запасите му.

Слеги: Характерни със срастването на двата предни пръста и в дупята са подредени в права линия като при вълка. Дължината на стъпката е около 6 см, а ширината около 5 см.

ДЪРЖАВНА ДИВЕЧОВЪДНА СТАНЦИЯ

гр. Велико Търново, ул. "България" № 23,
тел./fax: 062-639940, email: ddsbolyarka@nug.bg

Държавна дивечовъдна станция „Болярка” стопанисва горите в Централна Северна България. Седалището на станцията е в гр. Велико Търново. Релефът в южните части има планински характер, а в северните е типично хълмист. Сред дървесните видове са бук, габър, цер, благун, зимен дъб, бял и черен бор. Ловната площ, стопанисвана от станцията, възлиза на 16279 ха. Обособени са 10 самостоятелни ловно-стопански района.

Основните видове дивеч на територията на станцията са благороден елен, сърна и дива свиня. Възможен е следният трофеен отстрел: благороден елен (7-13 кг), сърна (300-500 гр), дива свиня (до 24 см).

На територията на станцията е отстрелян националният рекорд за сръндак с тегло 825 гр. И 189,4 точки по SIC.

В района се срещат също дребен дивеч и представители на пернатите - фазан, гривяк, гургулица и пъдпъдък.

От хищниците масово са разпространени вълк, чакал, лисица, дива котка и бялка. Своите гости "Болярка" посреща в няколко ловни бази, както и в архитектурния резерват - село Арбанаси. Районът е богат на природни забележителности, исторически места и манастири. Има много добри условия за екотуризм, фотолов и организиран ловен туризъм.

Има слабо изразен полов диморфизъм. И при двата пола тялото отгоре е сиво-кафяво, а отдолу белезникаво. По слабините има тъмни напречни препаски. Гърдите са сиви. Подбрадието и гърлото са кремави. Оградени са с черна огърлица, която завършва остро върху гушата. На ушите има кафяви перца. Теглото му е 400-600 г, дължината на тялото - 32-39 см, а размахът на крилете - 47-52 см. Мъжките са малко по-едри от женските и имат шпора на стъпалото. Малко по-дребен е от планинския кеклик. Води скрит начин на живот. Излита тихо, лети бързо и стремително.

У нас се среща в югоизточна България, до около 800 м надморска височина. Предпочита необработваеми площи, обрасли с ниска растителност, каменисти склонове с редки храсти.

По начина си на живот, хранене и размножаване се различава от планинския кеклик. Храната му е главно растителна. Яде семена, цветове, плодове, пъпки, грудки, луковици и корени. Използва и животинска храна - насекоми и мекотели. Количеството на животинската храна е по-голямо

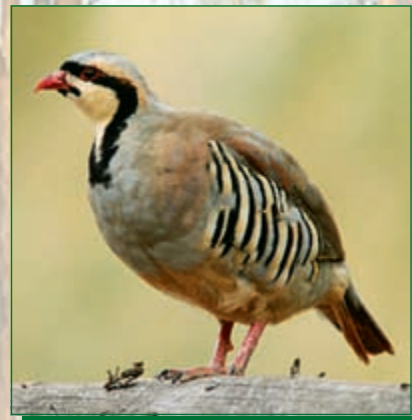

Средноголяма кокошева птица със защитна сиво-кафява окраска. Има слабо изразен полов диморфизъм. Теглото е 300-400 г, дължината на тялото до 35 см и размахът на крилете 45-48 см. Яребицата лесно се отличава в природата. Не може да се сдружи с друг вид. По окраска прилича на пъдпъдъка, но е по-едра и почти винаги на ята. Птиците в ятото излизат внезапно, с характерен звук. Пъдпъдъкът винаги излита поединично. Яребиците летят праволинейно на неголямо разстояние.

Разпространена е в Европа и част от Азия. У нас е разпространена от морското равнище до високопланинските пасища, като най-многобройна е в равнинните райони. Среща се в лозя, ливади, пасища, пустеещи площи. Наличието на убежище е важно за яребицата. Не се среща във вътрешността на горите.

Храни се със семена на плевели и културни

ТРАКИЙСКИ КЕКЛИК

в менютата на малките.

Тракийският кеклик е моногамен. Гнездото е плитка трапчинка, постлана с житни и други треви, листа и плодове на драка, разположено под храсти, сред високи треви, под камъни.

Гнездовият период е през април-май. Снася от 7 до 19 яйца, които мъти 21 дни.

Неприятели на тракийския кеклик са лисицата, бялката, дивата котка и някои грабливи птици, скитащи кучета и др. Яйцата му се унищожават от сивата врана и свраката.

Тракийският кеклик е ценен ловен обект. В България се развъжда изкуствено. Разрешен е за лов от 1 октомври до 30 ноември

ЯРЕБИЦА

растения, зелени листа и пъпки на различни треви. Използва и насекоми - бръмбари, листни въшки и дървеници.

Яребицата е моногамна птица. Формирането на двойките започва през февруари с първото затопляне на времето. Гнездото е разположено на земята в малка тръпчинка сред растителността. Застлано е със суха трева, листа и пера. Гнездовият период е от април до юни. Броят на яйцата достига до 20. Две седмици след излюпването си малките подхвъркват, но не летят добре. Неприятели на яребицата са

лисицата, чакалът, бялката, скитащите кучета и котки, мишеловите и др. Яйцата се унищожават от черния пор, невестулката, таралежа, свраката и др. Тя е ценен ловен обект, разрешена за лов от 1 октомври до 30 ноември. Вече успешно се развъжда изкуствено.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ГОРСКО СТОПАНСТВО

„ХРИСТО БОТЕВ“

Велинград

Бул. "Хан Аспарух" № 111А
Тел/факс: 0359/5 22 18, 5 16 42,
5 16 57, 0885 940 858
E-mail: pgggs_vel@abv.bg

**ВИЕ ЩЕ БЪДЕТЕ
ЛЕСОВЪДИТЕ
НА XXI ВЕК!**

**СПЕЦИАЛНОСТИ:
ГОРСКО СТОПАНСТВО
И ДЪРВОДОБИВ**

Специалност с повече от 60-годишна традиция. Обхваща най-съществените проблеми, които са свързани с гората - възобновителни процеси, сечи, залесявания, защита, ползване и стопанисване.

Възпитаниците на училището намират професионална реализация в държавните и частните лесничейства, в лесозащитните и семеконтролни станции, в проектантски организации, занимаващи се с устройство на горите, във фирмите с добиване и търговия на дървени материали.

**ПРЕФЕРЕНЦИАЛЕН ПРИЕМ
ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ
В ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ СОФИЯ**

ЦВЕТАРСТВО

Обучението по специалността дава възможност на завършилите да се реализират професионално в проектантски звена за парково и ландшафтно устройство като технически ръководители по изграждане и поддържане на паркови обекти в държавни и частни фирми, имащи отношение по създаване на зелени системи в страната, както и за организиране и стартиране на собствен бизнес в областта на озеленяването и ландшафтната архитектура.

УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ И СЪЩНОСТ НА ПРОФЕСИИТЕ

Професионалната подготовка осигурява придобиване на квалификации по професиите:

- техник-лесовъд и техник-озеленител - III степен на професионална квалификация
- лесовъд и озеленител - II степен на професионална квалификация

ЗАДОЧНО (ПЛАТЕНО) ОБУЧЕНИЕ - ДВЕ ГОДИНИ
Приемът се осъществява по специалностите горско стопанство и дърводобив и горско и ловно стопанство след завършено средно образование.

ГОРСКО И ЛОВНО СТОПАНСТВО

Нов вариант за обучение на техници, които се насочват към дейности за стопанисване на едрия и дребен дивеч. Основите на дивечовъдството, рибовъдството и ловното стопанство се изучават в разширена форма, но учениците не се оцеляват по отношение на лесовъдските дисциплини

Реализацията на завършилите се осъществява с правата, които имат и завършилите специалността горско стопанство и дърводобив, но ще бъдат предпочитани в ловните стопанства, в базите за интензивно развъждане и ползване на дивеча, във фермите за производство на ловни птици, като водачи към ловните домове и хижи, предназначени за международен ловен туризъм, в органите по охрана на дивеча и рибата, в Съюза на ловците и риболовците.

www.pgggs.info

Училището организира и провежда курсове за придобиване на правоспособност за моторист на моторни триони и хрсторези.

ПРИРОДЕН ПАРК ВРАЧАНСКИ БАЛКАН

Година на обявяване: 1989; Площ: 28 844 ха
На територията на парка са разположени най-високите варовикови скали на Балканския полуостров (природна забележителност „Вратцата“), които със своите 400-метрови отвеси предлагат невероятни преживявания на любителите на скалното катерене.

Карстовият характер на парка е предпо-

ставка за наличие на над 500 пещери, а „Леденика“ е първата благоустроена пещера в България.

Обширните букови гори и субалпийски тревни съобщества са характерни за парковата територия.

Сред многобройните паметници на културата се откроява Черепишкият манастир „Успение Богородично“, съхранил забележителни стенописи от XIV век. Той е и един от най-старите в България.

Дирекция на Природен парк Врачански Балкан
3000 Враца, ул. „Иванка Ботева“ 1
тел./факс: 092/66 54 73, тел.: 092/66 58 49
e-mail: vratchanskybalkan@abv.bg, www.vr-balkan.bg

ПРИРОДЕН ПАРК СИНИТЕ КАМЪНИ

Година на обявяване: 1980; Площ: 12 499 ха
Разположен сред южните склонове на Източна Стара планина, този красив кът на Балкана със своите сиво-сини до виолетови скални зъбери е дал подслон на множество тракийско-илирийски племена още в новокаменната епоха.

Тук могат да се видят останките от древни крепости, манастири и пътища. Археологическият резерват „Туида“ е римска крепост от III - V век, а от 24-те манастира по поречието на р. Манастирска, строени през XIII - XIV век, са

оцелели руините на само един от тях.

Богатото културно-историческо наследство, многообразието на растителни и животински видове и спецификата на ландшафта са предпоставка за изключителния интерес на посетителите към парка.

Дирекция на Природен парк Сините камъни
8800 Сливен, ул. „Орешак“ 15А, п.к. 122
тел./факс: 044/66 29 61, тел.: 044/62 46 32
e-mail: dppsinite_kamani@dag.bg,
dppsinite_kamani@abv.bg
www.dppsk.sliven.info

ДЪРЖАВНА ДИВЕЧОВЪДНА СТАНЦИЯ ВИТОШКО-СТУДЕНА

с. Кладница, пк 2347
тел./факс: 076/670241
e-mail: ddsvitoshko@dag.bg,
ddsvitoshko@abv.bg
<http://huntinginbulgaria.com>

ДЪРЖАВНА ДИВЕЧОВЪДНА СТАНЦИЯ "ВИТОШКО-СТУДЕНА"

се намира на 25 км югозападно от гр. София. Разположена е по югозападните склонове на Витоша с обща площ 19 850 ха и попада изцяло в границите на ПП Витоша. ДДС "Витошко-Студена" предлага комфортно настаняване в ловна резиденция "Студена" - разполага с 13 стаи (6 стаи с джакузи, 6 стаи душ кабини) и апартаменти (2 апартамента с джакузи и парна баня и 1 апартамент джакузи), 5 зали (за 60 човека - 1 зала, за 12 човека - 2 зали), дневен бар, сауна и фитнес, горски дом "Ветровала" - разполага с 14 стаи и 5 апартамента и 3 зали, сауна, "Св. св. Иван Рилски" - комплекс Боровец. Хотелски комплекс - 14 двойни стаи, 13 тройни, 4 четворни и 6 апартамента, 3 зали, ресторант, дневен бар, фитнес, сауна, масаж, ски гардероб и администрация. ДДС "Витошко-Студена" предлага ловен туризъм, конен и пешеходен туризъм; фотолов; организирани на пикници; трансфер на гости.

ДИВА СВИНЯ

Дивата свиня е едър бозайник. Дължината на тялото е 160-180 см, а при женската 150-160 см. Теглото им варира в много широки граници. Възрастните и охранени глигани у нас са 160 - 220 кг, а женските 110-140 кг. Окраската на дивата свиня е сиво-черна през зимата и сиво-кафява през лятото. През зимата тялото се покрива с дълга, груба четина. Под нея има вълнеста козина, която осигурява изолация на тялото.

Дивата свиня сватбува ноември-декември. Опрасването е в края на март-април. Женската ражда обикновено 3-6 малки. Дивата свиня е една от най-грижовните майки в природата. Особено внимание тя отделя на малките си в обучението да бъдат предпазливи. В този период тя е твърде агресивна, защитавайки ги.

Тя е всеядно животно на наземни и подземни части на растения, семена, плодове на селскостопански растения, жълъди, гризачи, птици, яйца, зайчета, мърша, хранителни отпадъци и др.

Дивата свиня е стадно животно. Стадата се

формират от майката с приплодните и наброяват до 15-20 животни. Глиганите се движат самостоятелно. Влизат в стадата само нощем през брачния период и оплождат женските. Дивата свиня е активна през нощта, докато през деня почива в гъсталаци.

У нас тя е ловен вид, като подборният лов зна мъжкарите е разрешен целогодишно, а на женски и приплоди - от 1 септември до 31 декември. Груповият лов на диви свине се разрешава от 1 октомври до 31 декември. Поради високият си прираст дивата свиня е значим ресурсен вид дивеч, като осигурява най-много месо на единица площ. Трофеите ѝ са особено ценни. България притежава световен рекорд на трофей на дива свиня - 158,20 точки, добит в Родопите.

Следу: В стъпката на дивата свиня винаги се отличават и задните пръсти, което я прави характерна и не може да бъде сбъркана с друг вид дивеч. Дължината на стъпката е до 8 см, а ширината до 6 см.

ДИВА КОТКА

Средно голям бозайник с дължина около 60-80 см и опашка 30-35 см. Теглото ѝ достига до 7 кг. Окраската е сива с множество тъмни препаски. По окраска прилича на домашна котка, като се отличава с по-дебелата и рунтава опашка.

У нас дивата котка е разпространена повсеместно. Тя е предимно горски обитател, който се среща във всички видове гори. Често се придържа към населени места, където намира по-лесно храна.

Брачният период на дивата котка е февруари-март. След 60-дневна бременност ражда обикновено 2-4 малки, за които се грижи майката. Още през есента те заживяват самостоятелно.

Котката живее поединично. В хранителния ѝ спектър най-силно са застъпени гризачите и птиците. Тя е силен хищник и лесно може да се справи с птици и бозайници до големина на сърна. Естествени неприязтели на котката са

вълкът и чакалът.

Разрешена е за ловуване от 1 октомври до 28 февруари, а във ферми за дребен дивеч - целогодишно.

Стъпка: Закръглена, без отпечатък на ноктите, с дължина около 4 см и широчина около 3 см.

ДЪРЖАВНА ДИВЕЧОВЪДНА СТАНЦИЯ РАКИТОВО

гр.Ракитово, ул."Александър Стамболийски" № 2
телефон: 03542 21 55; факс: 03542 21 72
e-mail: ddsrakitovo@nug.bg,
гр. Ракитово, ПК 4640, ул. „А. Стамболийски” 2

Предмет на дейност:

1. Управление на държавния горски фонд.
2. Стопанисване, охрана и ползване на горските ресурси.
3. Запазване и обогатяване на видовото разнообразие на дивеча.
4. Възпроизводство, разселване, опазване и охрана.
5. Подобряване на трофейните качества на дивеча.
6. Ползване на дивеча и провеждане на организиран ловен туризъм.

Предлага за отстрел:

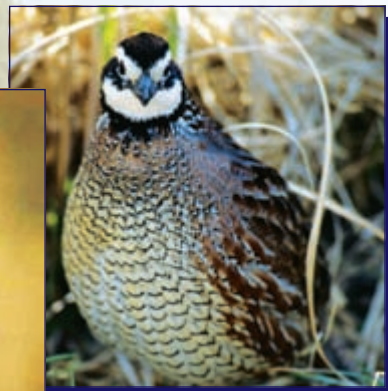
благороден елен, сърна,
елен лопатар, муфлон,
дива свиня и глухар.

Еко- и фототуризм,
любителски риболов
и туристически маршрути
до природни забележителности
и исторически места
са допълнителни
предложения към гостите
на ДЛС "Ракитово".

Ловното стопанство разполага
с една ловна резиденция и два ловни
дома с общ капацитет 35 легла.

ПЪДПЪДЪК

Най-дребната кокошоподобна птица у нас. Теглото му е средно 100-120 г, дължината на тялото 20-22 см, а размахът на крилете до 35 см. Оперението му отгоре е кафяво, с множество оперени щрихи и тъмни петна.

Отдолу тялото му е едноцветно жълтеникаво. Мъжките птици имат на подбранието и гърлото тъмно триъгълно петно. Отличава се по своето масивно и късо тяло. Краката му са къси и не се подават зад опашката. Излита поединично с характерен звук.

У нас пъдпъдъкът е разпространен повсеместно. Гнезди до 1600 м надморска височина. През летните месеци, при продължителни засушавания, мигрира

в райони с по-голяма надморска височина. Той е единствен прелетен вид от срещаните у нас кокошоподобни птици.

Пъдпъдъкът е наземна птица, рядко се повдига в полет. В повечето случаи се притиска към земята, докато опасността премине. Мъжките и женските живеят самостоятелно.

Храната му е разнообразна. Яде семена и треви, улавя безгръбначни животни на земята (бръмбари, скакалци, паяци, червеи и др.). През есента основна храна са семената на културните и плевелните растения.

Пъдпъдците долитат у нас в края на април и началото на май.

ГЛУХАР

Брачният период на глухара започва в края на март-април и продължава до края на май. Той е полигамна птица - един мъжки опложда няколко женски. Глухарът сватбува на определени места, наречени токовища. Понякога между мъжките се водят ожесточени борби. Оплождането на женската става на земята.

Гнездата се намират най-често на 400-500 м от токовищата, до дънера на старо дърво, във висока трева или в сечища. Гнездото представлява плитка тръпчинка, постлана със сухи тревни стъбла. Периодът на снасяне на яйцата е от 20 април до 10 май, а мътенето продължава до началото на юни - общо 26 дни. Мъжките не участват в отглеждането на малките. След излюпването си малките са покрити с пух и след няколко часа са способни да следват женската. След 2-3 седмици могат да летят. Полова зрялост настъпва преди първата година. Най-високата възраст, която е установена досега в природата, е 13 години, но при изкуствени условия може да достигне до 18 години.

Неприятели на глухара са златката, бялката и дивата котка. Рядко дивата свиня и лисицата унищожават гнездата и яйцата. Глухарът е вписан в червената книга на България като застрашен вид. Той е ловен обект с ограничен режим на ловуване. Срок на ловуване: 15 април - 15 май. Разрешени за лов са единствено мъжките глухари.

Има добре изразен полов диморфизъм. Дължината на тялото е до 95 см, а теглото до 4,3 кг при мъжките. Размахът на крилете достига 85-125 см. Клюнът е със силно закривен връх при по-възрастните. Опашката е дълга, закръглена. Гърдите са ръждиви, а коремът е почти едноцветен. Глухарът е най-едрата кокошоподобна птица у нас. Излита най-често поединично. Лети бързо, ниско и шумно между дърветата или над тях. Глухарът е разпространен у нас в Родопите, Рила, Пирин от 1200 до 2000 м надморска височина.

Единични находища има в Западна Стара планина и Витоша.

Храната на глухара се променя в зависимост от сезона. През зимата се храни с иглиците и пъпките на белия бор. След топенето на снеговете търси храната си по земята. През пролетта и лятото в храната му влизат плодове, малини, къпини, хвощове, различни растения, треви и храсти. При възрастните птици храната е основно растителна. За новоизлюпените малки е важна насекомната храна.

ПРИРОДЕН ПАРК СТРАНДЖА

Година на обявяване: 1995. Площ: 116 136 ха
Разположен в най-югоизточната част на страната, обхващащ централната българска част на планината Странджа, едноименният парк е най-голямата защитена територия в България. Безбрежно зелено море – такава е гледката, която се открива пред смаяния турист, тръгнал да броди из заоблените хребети, покрити с горски масиви.

В с. Българи в деня на Св. св. Константин и Елена (началото на юни) се провежда уникален за България и Европа религиозен празник - Нестинарството (ритуален танц върху жарава с икона пред гърдите). Обредът е забулен в мистерия и излъчва магнетизъм. Хилядолетия наред Странджа е била царство на древната тракийска култура, за което свидетелстват множеството гробници, жертвеници, каменни плочи и статуи, пръснати навсякъде из планината. Интерес представлява с. Бръшлян – архитектурно-исторически резерват, съхранил автентични странджански къщи от XVIII - XIX век.

Дирекция на Природен парк Странджа
8162 Малко Търново, ул. „Янко Маслинков“ 1
тел.: 05952/35 91, 31 60, тел./факс: 05952/36 35
e-mail: dppstrandja@dag.bg, strandja_park@abv.bg
www.strandja.bg

ПРИРОДЕН ПАРК БЪЛГАРКА

Година на обявяване: 2002; Площ: 21 772 ха
Природен парк Българка е разположен в северните склонове на централната част на Стара планина. Той се характеризира с разнообразен релеф: същинска планина, речни долини, хълмове, билни заравнености. През него са минавали важни стратегически пътища, свързващи севера с юга, като билото на Стара планина се е смятало за естествена граница. Това определя и богатото историческо наследство в този район. Уникален за Югоизточна Европа е етнографският парк-музей на открито „Етъра“. Разположен върху площ от 70 декара, музеят с малките си калдъръмени улички, каменните чешми, тътена на мелниците, газовите

лампи, часовниковата кула и старите къщи дава представа за типичното българско занаятчийство преди 150 години.

В границите на парка попада и част от националният парк-музей „Шипка-Бузлуджа“ – паметник-светиня за българите. Тук по време на Руско-турската война (1877-1878) се е разиграла една от най-решителните битки, донесла свободата на България след петвековно османско иго.

Дирекция на Природен парк Българка
5300 Габрово, ул. „Минзухар“ 1
тел./факс: 066/80 88 57
e-mail: dppbulgarka@dag.bg, dppbulgarka@abv.bg
www.ppbulgarka.dag.bg, www.ppbulgarka.net

ДИВ ЗАЕК

Наричаме го див заек, полски заек или най-често заек. Той принадлежи към групата на дребните бозайници.

Дължината на тялото му е 60-70 см, а средното тегло е 3-4 кг. Линее два пъти в годината - през пролетта и в края на лятото-началото на есента. Общата му окраска е тъмносива, като през лятото е жълтеникавокафява. Ушите на върха са черни, а опашката отдолу е снежно бяла. В природата той не може да бъде объркан с никой друг бозайник. У нас най-многоброен е в равнините, където намира и по-разнообразна храна.

Размножителният период на заека започва още в средата на януари, а при по-меки зими и по-рано. Сватбува на открито в съседство на гората. Зайците излизат привечер. Мъжкият води ожесточени битки, защитавайки избраницата си. Склонни са към полиандрия (една женска се опложда от няколко мъжки). Бременността трае 45-48 дни. Раждат 3-4 пъти в годината обикновено от 2 до 4 малки, кои-

то от третата седмица след раждането заживяват самостоятелно.

Храната на заека е разнообразна - сочни части на растенията, млади пъпки, плодове, семена, селскостопански култури. Грize кората на младите дървета и нанася щети в овошните градини. Заекът има много естествени неприятели - хищни бозайници и птици. Ловът му е разрешен от 1 октомври до 31 декември.

Следи: През зимата заекът не може да скрие присъствието си със следите, които остават в снега, като дирята му е характерна. Задните крака се отпечатват пред предните и са по-удължени от стъпките на предните крака. През лятото за присъствието му съдим от купчините свежи изпражнения и следите от храненето.

ЛИСИЦА

ито проглеждат след третата седмица, а на тримесечна възраст вече са обучени сами да си набавят храната.

У нас е разрешена за отстрел целогодишно с оглед регулиране на запасите ѝ. Лисицата е един от основните разпространители на беса.

Следи: Стъпката на лисицата е дълга до 6,3 см и е широка до 4 см. По форма прилича на стъпката на чакала и на вълка. Стъпките в дирята са наредени в права линия. Крачката е около 30 см.

Дължината на тялото на лисицата достига до 80 см, а на опашката до 45 см. Теглото на мъжката лисица рядко надвишава 7 кг. Окраската ѝ е преобладаващо в червен цвят, като долната част на тялото и краката са по-светли. Лисицата е най-разпространеният хищник у нас и има най-висока плътност. Заема всички видове местообитания. Адаптира се успешно в равнини и гори. Придържа се около териториите на населените места.

Храната на лисицата е разнообразна - фазани, кеклици, гризачи, всичко от животински произход, до което може да се добере и надвие. По-рядко в менюто ѝ се включват съставки от растителен произход, предимно месести и сочни плодове.

Лисицата сватбува февруари-март. След 55-дневна бременност окучва обикновено 6 малки, ко-

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ...

...общата горска площ на България е 3.9 млн. хектара или 34% от територията на страната. 3.4 млн. хектара от тях са покрити с гори. Дървесните запаси надвишават 520 млн. м³, при годишен прираст от около 12.3 млн. м³. Средната възраст на горите е 49 г. Почти 55% от тях са млади, близо 30% са на възраст от 40 до 80 години, а вековните насаждения са 9,2%. През последните 50 години са залесени едва около 1,5 млн. хектара горски култури.

...България е на трето място в Европа по биологично разнообразие с много редки и ендемични видове. Това е обусловено от географското разположение на страната между три зони на границата на стария континент и Централна Азия. Земите и горите от горския фонд на България съхраняват над 80% от защитените растения и над 60% от застрашените от изчезване видове животни в страната. За опазване на това разнообразие, на територията на страната са обособени само 3 национални парка, 10 природни парка, 55 резервата и 35 погържани резервата.

... българските гори осигуряват около 85 % от водния отток в страната или около 3.6 млрд. м³ ресурс от чиста питейна вода. Те имат значителна роля за намаляване емисиите от парникови газове в атмосферата, като свързват въглерода в натрупаната биомаса и фактически поглъщат CO₂. Общият поглъщателен капацитет на горите се изчислява на около 142 млн. тона въглерод или на около 516 млн тона CO₂ - еквивалент.

...в България основни замърсители на атмосферния въздух са прахът, серният двуокис, азотните окиси и оловните аерозоли. За някои региони в страната към тях трябва да се причислят и амоняк, фенол, сероводород и др. На замърсяването на въздуха в София се обръща особено внимание, защото гъстотата на населението на града е най-голяма и в него е съсредоточена голяма част от промишлеността на страната. Освен това столицата разполага с по-добре развита мрежа за контрол на качеството на въздуха. На замърсяването на атмосферния въздух се обръща голямо внимание поради значителните социални и здравни последици за хората - заболяемост, смъртност, миграция. В силно замърсените райони е увеличен броят на заболяванията на дихателната система, на сърдечно-съдовата система, има повече кожни и очни заболявания. Освен това замърсеният атмосферен въздух създава усещане за дискомфорт.

...според Световната здравна организация 2.5 милиона умират всяка година поради причини, директно причинени от замърсяването на въздуха, като 1.5 милиона от тях са от замърсяването на въздуха в работните или жилищните помещения. Изследване на Бирмингамския университет посочва силна корелация между смъртните случаи вследствие на пневмония и замърсяването на въздуха от подвижни източници. По света има повече смъртни случаи годишно вследствие на замърсяването на въздуха, отколкото смъртността при автомобилни катастрофи. Публикация от 2005 година сочи, че годишно 310 000 европейци умират вследствие на заболявания от замърсяването на въздуха. Случаите на смъртност вследствие на заболявания, причинени от замърсяването на въздуха, включват: астма, бронхит, сърдечна и белодробна недостатъчност и алергии.

МЕЧКА

Кафявата мечка има едро тяло с по-масивна задна част, къс врат, дебел и здрав, къси закръглени уши, малки очи. На краката си има по 5 пръста, завършващи със здрави нокти, особено добре развити на предните дълги крака (от 5 до 10 см). Опашката е много къса. Цветът на козината обикновено е кафяво-жълт, но може и да е по-тъмен. Зимната козина е по-гъста и по-дълга. Мечката достига на дължина до 2 м с тегло 120-250 кг.

Мъжкарите са по-едри от женските. Те натрупват достатъчно мазнини през лятото и есента, лягат и спят през студените зимни месеци. Сънят им е дълбок и ако е обезпокоена, лесно напуска бърлогата си. Бърлогата, в която лягат обикновено, е в корените на стари дървета, под някое изкъртено дърво или в стари ниши.

Мечката се катери и плува добре и въпреки че изглежда тромава, на къси разстояния може да развие 50 - 60 км/час. Националният рекорд на кожа от мечка е 560,5 точки по SIC.

В България кафявата мечка се среща в Рила, Пирин, Родопите, Средна Стара планина, Витоша, Плана и Лозенска планина. Тя е всеядно животно - яде зелените части на дървета, храстови и тревисти видове, плодове, дребни бозайници, насекоми, обича мед, затова и напада пчелите. Някои индивиди се пристраствят към ядене на месо.

Брачният период на мечките е през май-юни. След 7 месеца женската ражда 1 - 2 малки. Това съвпада с времето на зимния сън. Малките са дребни и недоразвити и теглото им достига до 300 - 500 грама, покрити са с редки косми. Прогледват на 30-тия ден. Сучат 5 месеца. Мечките сватбуват през година. Половата им зрялост настъпва след 3-та година. По време на сватбуването майката прогонва родените през предходната година мечета, които от този момент заживяват самостоятелно.

Мечката няма естествени неприятели. По отношение на човека тя е най-миролюбивият едър хищник.

Обикновено го усеща отдалече и се отдалечава, без да установи директна среща.

Нападенията върху човека са изключения, често при защита на потомството. У нас тя е защитен вид. Разрешава се ловуването само на мечки стръвници с определена процедура за доказване на това и издаване на разрешително.

Следи: Мечката стъпва на цяло стъпало. Следите на задното стъпало приличат на босо човешко стъпало. Дължината на задната стъпка е 25 см, а ширината 16-17 см. Тя отпъква мястото, където се храни, и грабва и обелва корите на дърветата, когато маркира територии. Тези белези говорят за присъствието на мечка в региона.

Grifon

За траен спомен от Вашите красиви ловни мигове,
"Грифон" изработва по индивидуални проекти
комплект от "странични плочки",
"капачка на пистолетна шийка"
и "топче на ръкохватка"
за всички модели "Blaser".

03040211

01010307

02010306

04010215

0407010227

"Грифон" решава всички
проблеми по
Вашите оръжия,
за сигурен и
успешен лов!

Изработва
уникални ножове,
с които можете
да се гордеете!

6100 Казанлък, бул. "Освобождение" 44, тел.: 0887/429652-управител
e-mail: info@grifonco.com, www.grifonco.com

Рекламен отдел на вестник ■ „ДУМА“
1784 София, бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Тел.: 02 / 9705-205, 9705-221, 9705-233, Факс: 02 / 975-26-03
Дизайн и предпечат: Светла Асенова-Костова

e-mail: reklama@duma.bg
www.duma.bg